

Kommunledning

Sven Håkansson, 0456-82 21 91
sven.hakansson@bromolla.se

REMISS

Datum
2021-08-06

Referens
2021/376

Ert datum

Er referens
U2021/02670

Anna Österlund
Regeringskansliet

Remissvar Nationellplan för trygghet och studiero

Synpunkter och förtydligande:

5.2 Ansvar för det förebyggande arbetet inom trygghet och studiero och terminologin förtydligas

Förslag: Det ska anges i skollagen att alla elever ska tillförsäkras en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero. Med studiero ska avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det bedrivs ett förebyggande arbete på skolenheten som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Kommentar: Instämmer med förslaget och hur man resonerar i avsnittet. Det är bra att begreppen trygghet och studiero särskiljs samt att begreppet studiero förtydligas. Resonemanget kring systematiken i arbetet med studiero samt att utgå från elevens behov i ett långsiktigt kvalitetsarbete är bra.

6.2 Reglering av det systematiska kvalitetsarbetet förtydligas

Förslag: Det ska anges i skollagen att huvudmannen och rektorn utöver att följa upp utbildningen även ska analysera de bakomliggande orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Kommentar: I grunden bra att analys lyfts fram men kanske finns risk för ökad dokumentationsbörda. Allmänna råd "Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet" innehåller skrivelser angående analys men det är möjligt att det behöver förtydligas. Utan analys kan inte kvalitetsarbetet bli systematisk.

6.3 Ett föreläggande ska ange de åtgärder som huvudmannen ska vidta

Förslag: Ett föreläggande för en huvudman att fullgöra sina skyldigheter ska ange de åtgärder som huvudmannen ska vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Kommentar: Kan vara rimligt om den som ger föreläggandet tar hänsyn till att huvudmannens specifika förutsättningar påverkar hur genomförandet av påtalade brister verkställs.

Bromölla kommun

Postadress
Kommunledning
Box 18
295 21 Bromölla

Besöksadress
Storgatan 48
Bromölla

Telefon 0456-82 20 00 vx
Fax 0456-82 22 00
E-post kommunstyrelsen@bromolla.se
Webbplats www.bromolla.se

Orgnr 212000-0894

6.4.2 Skolinspektionen ska alltid vara motpart när myndighetens beslut överklagas

Förslag: När ett beslut av Statens skolinspektion överklagas hos allmän förvaltningsdomstol enligt skollagen ska Skolinspektionen alltid vara motpart i domstolen.

Kommentar: Bra att det blir likadant för offentliga och enskilda huvudmän.

7.2 Huvudmannen ska ha ett tydligare ansvar för klagomålshantering

Förslag: Det ska i skollagen tydliggöras att en huvudman inom skolväsendet ska ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och ha skriftliga rutiner för detta. Det införs vidare krav på att huvudmannen aktivt ska verka för att rutinerna är kända bland elever, vårdnadshavare och personal. Huvudmannen ska skyndsamt göra den utredning som behövs för att kunna hantera klagomålet och därefter på lämpligt sätt återkoppla till den som har framfört klagomålet. Statens skolinspektion ska endast få utreda klagomål mot en utbildning inom skolväsendet om huvudmannen har fått möjlighet att hantera klagomålet och se till att nödvändiga åtgärder vidtas, eller om det finns särskilda skäl. Om Skolinspektionen inte utreder ett klagomål mot en utbildning inom skolväsendet därför att huvudmannen inte har fått möjlighet att hantera klagomålet, ska myndigheten överlämna klagomålet till huvudmannen.

Kommentar: Bra förslag, men det kan innebära extra arbete för en liten kommun och därmed kostnader om det är många klagomål som ska hanteras. Viktigt att huvudman snabbt får kännedom om brister. Det påverkar det långsiktiga kvalitetsarbetet positivt.

7.3 Det ska tas fram stöd för skolors kommunikation och samarbete med vårdnadshavare

Förslag: Statens skolverk ska ges i uppdrag att ta fram informationsmaterial som skolor kan använda i sin kommunikation med vårdnadshavare om vilka rättigheter och skyldigheter som skolan respektive vårdnadshavare har. Syftet med materialet ska vara att stödja ett väl fungerande samarbete mellan skola och vårdnadshavare.

Kommentar: Bra förslag som kommer underlätta samarbetet mellan skola och vårdnadshavare. Tydliga förväntningar underlättar samarbetet skola-hem samt ger tydligare signaler om en likvärdig skola.

8.2 Lärare och rektorer ska få bättre tillgång till befintligt stöd när det gäller trygghet och studiero

Förslag: Statens skolverk ska tydliggöra och förstärka sin kommunikation när det gäller vilket stöd som finns för lärare och rektorer i deras arbete med att såväl förebygga som upprätthålla trygghet och studiero.

Kommentar: Bra förslag, viktigt med bra stöd som är lättillgängligt.

8.3 Det ska tillhandahållas kompetensutveckling för elevassistenter och resurspersonal

Förslag: Statens skolverk och Specialpedagogiska skolmyndigheten ska ges i uppdrag att tillhandahålla kompetensutveckling för elevassistenter och annan resurspersonal.

Kommentar: Bra förslag med anpassad utbildning till nämnda kategorier samt att det blir en likvärdig kompetensinsats i hela landet. Glöm inte bort personalgruppen på fritidshemmen. Det är viktigt att eleven lyckas hela skoldagen och då behöver fritidshemspersonalen ha goda kunskaper i neuropsykiatriska funktionsvariationer, trygghet och studiero.

9.2 Elevernas delaktighet i arbetet med ordningsreglerna ska säkerställas och hur de följs ska följas upp

Förslag: Det ska även fortsättningsvis vara rektorn som beslutar om skolans ordningsregler, men det ska tydliggöras att eleverna ska vara delaktiga i både utarbetandet och i uppföljningen av ordningsreglerna. Det ska även klargöras att i uppföljningen av ordningsreglerna ingår att följa upp hur dessa följs och att analysera de bakomliggande orsakerna till uppföljningens resultat. Ordningsreglerna och hur dessa följs ska följas upp regelbundet på varje skolenhet.

Kommentar: Bra förslag. Borde vara självklart att elever är delaktiga i framtagandet av ordningsregler.

9.3 Vårdnadshavarna ska få information om skolans ordningsregler

Förslag: Det ska förtydligas i läroplanen för grundskolan och motsvarande skolformer att rektor har ansvar för att vårdnadshavare får information om skolans ordningsregler.

Kommentar: Självklart att vårdnadshavare ska få information. Rimligt att ansvaret åligger rektor.

10.3 Mobiltelefoner ska endast användas efter lärarens instruktion när undervisning pågår

Förslag: I förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer, fritidshemmet, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisningen endast förekomma – efter lärarens instruktion i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller – som stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. skollagen. Rektorn eller en lärare ska få besluta om undantag för en enskild elev om det finns särskilda skäl. Beslut om reglerat mobilanvändande i undervisningen och undantag från ett sådant beslut ska som huvudregel inte behöva dokumenteras och ska inte kunna överklagas genom förvaltningsbesvär.

Kommentar: Bra förslag med viktiga undantagsbestämmelser vid särskilda skäl. Bra att beslut inte behöver dokumenteras och att det inte ska gå att överklaga genom förvaltningsbesvär. Det reglerade mobilanvändandet bör också omfatta annan kommunikationsutrustning som t ex läsplattor, klockor och datorer

10.4 Ökade möjligheter att omhänderta mobiltelefoner

Förslag: I förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer, fritidshemmet, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska rektorn, en lärare eller en handledare vid fjärrundervisning få omhänderta en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga störningar i undervisningen. Ett sådant föremål ska återlämnas till eleven senast i samband med att undervisningspasset har avslutats för eleven. Rektorn, en lärare eller handledare ska även få omhänderta en mobiltelefon eller annan elektronisk

kommunikationsutrustning för att förebygga kränkande fotografering enligt 4 kap. 6 a § brottsbalken eller annan kränkande fotografering eller filmning av någon som inför eller efter en idrottslektion befinner sig i ett omklädningsrum, dusch eller ett annat liknande utrymme. Ett sådant föremål ska återlämnas till eleven senast i nära anslutning till att eleven har lämnat utrymmet. Rektorn eller en lärare får även i andra fall omhändertaga mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga kränkande fotografering enligt 4 kap. 6 a § brottsbalken eller annan kränkande fotografering eller filmning. Ett sådant föremål ska återlämnas till eleven senast när skälet för omhändertagande har upphört. I förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer samt fritidshemmet ska rektorn få besluta att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska samlas in vid skoldagens början och återlämnas senast vid skoldagens slut. Rektorn eller en lärare ska få besluta om undantag för en enskild elev om det finns särskilda skäl. Nu aktuella omhändertaganden ska inte behöva dokumenteras. Det ska anges i skollagen att den befogenhet som rektorn, en lärare eller en handledare vid fjärrundervisning har att från en elev omhändertaga föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna, även innefattar en befogenhet att omhändertaga föremål som används på ett sätt som är kränkande för elever eller personal. Rektorn eller den som rektorn har bestämt ska skyndsamt anmäla till Polismyndigheten om ett föremål som har omhändertagits kan antas bli förverkat på den grunden att det har använts som hjälpmedel vid brott.

Kommentar: Bra förslag med viktiga undantagsbestämmelser vid särskilda skäl. Undantagsbestämmelserna vid särskilda skäl bör tydligare vara kopplat till de extra anpassningarna och kunskapsinhämtningen, inte till relationen elev vårdnadshavare. Vårdnadshavaren/eleven bör alltid kunna nå elev/vårdnadshavare via skolans ordinarie kommunikationskanaler.

11.4 All skolpersonal ska ha allmänna befogenheter för att säkerställa trygghet och studiero

Förslag: *Det ska framgå av skollagen att all skolpersonal ska få vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det ska uttryckligen anges att dessa åtgärder innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Föremål som annan skolpersonal än rektorn, en lärare eller en handledare vid fjärrundervisning har omhändertagit med stöd av dessa allmänna befogenheter och som inte omedelbart kan lämnas tillbaka, ska utan dröjsmål överlämnas till rektorn, en lärare eller en sådan handledare för prövning enligt bestämmelserna om omhändertagande av föremål. Dessa personer ska utan dröjsmål pröva ett omhändertagande av ett föremål som annan skolpersonal gjort. Bestämmelserna om befogenheter för en handledare vid fjärrundervisning när det gäller utvisning ur undervisningslokalen och omhändertagande av ett föremål flyttas från bestämmelserna om skolpersonalens allmänna befogenheter till bestämmelserna om utvisning ur undervisningslokalen respektive omhändertagande av ett föremål. Det ska liksom hittills uttryckligen anges i skollagen att en åtgärd enligt ovan endast får vidtas om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.*

Kommentar: Ett bra förslag men bygger på att förslagen 7.3, 8.3 och 11.5 också genomförs. Många svåra dilemman och situationer kan uppstå så utbildning men även handledning och stöd till skolpersonal blir viktigt.

11.5 Stöd till skolans personal att agera i svåra situationer

Förslag: Statens skolverk ska få i uppdrag att ta fram ett stöd för skolans personal när det gäller deras befogenhet och ansvar att agera i svåra situationer.

Kommentar: Avhängigt för att kunna genomföra förslag 11.4 med framgång.

12.4 Tillfälliga placeringar ska vara enklare att genomföra

Förslag: Det ska anges i skollagen att en rektor vid tillfällig omplacering inom skolenheten får besluta att eleven ska ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp. Förutsättningarna för sådan undervisning enligt 3 kap. skollagen ska inte behöva vara uppfyllda inför ett sådant beslut. Kravet på att det ska finnas synnerliga skäl för att en tillfällig omplacering inom skolenheten ska få gälla under längre tid än två veckor ska tas bort. Åtgärden ska dock fortfarande inte få gälla för en längre tid än fyra veckor. Rektorn ska få besluta att tillfälligt placera en elev på en annan plats inom huvudmannens organisation om det inte är tillräckligt ingripande med tillfällig omplacering inom skolenheten, det på grund av andra omständigheter inte är möjligt att genomföra eller det är nödvändigt med hänsyn till andra elevers eller skolpersonals säkerhet. Rektorn ska också vid en tillfällig placering utanför den egna skolenheten få besluta att eleven ska ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp, även om förutsättningarna för sådan undervisning enligt 3 kap. skollagen inte är uppfyllda. Kravet på att det ska finnas synnerliga skäl för att en tillfällig placering utanför den egna skolenheten ska få gälla under längre tid än två veckor ska tas bort. Åtgärden ska dock fortfarande inte få gälla för en längre tid än fyra veckor.

Kommentar: Rimligt förslag men bör inte överutnyttjas. Rimligt att placeringen ger god tillgång på specialpedagogisk kompetens för att identifiera mer långsiktiga lösningar för eleven och bryta destruktiva beteendemönster.

12.5.1 Det ska vara tydligt att en elev kan stängas av omedelbart när säkerheten bedöms hotad

Förslag: Det ska förtydligas i skollagen att en elev i grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning kan stängas av från utbildningen, utan att mindre ingripande åtgärder först har prövats, om andra elevers eller skolpersonals säkerhet bedöms hotad. Skollagen ska även ändras på så sätt att det, i stället för att utgöra en förutsättning för ett beslut om avstängning av en elev i grundskolan, specialskolan och sameskolan, ska vara en skyldighet att erbjuda eleven kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen. En elev i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning ska fortfarande kunna stängas av helt eller delvis om eleven med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid bedömningen av elevens måluppfyllelse och kunskaper. En sådan elev ska också fortfarande kunna stängas av om eleven stör eller hindrar utbildningens bedrivande, eleven utsätter någon annan elev eller av utbildningen berörd person för kränkande behandling eller elevens uppförande på annat sätt inverkar negativt på övriga elevers trygghet och studiero, men det ska i dessa fall vara en förutsättning för avstängning att syftet med andra åtgärder inte uppnåtts.

Kommentar: Rimligt förslag.

12.5.2 Det ska bli enklare att besluta om avstängning i upp till två veckor i de frivilliga skolformerna

Förslag: *I de frivilliga skolformerna ska rektorn kunna fatta beslut om att stänga av en elev under som längst två veckor under ett kalenderhalvår utan att beslutet behöver prövas av huvudmannen. Rektorn ska även kunna stänga av en elev från viss utbildning med praktiska inslag i de frivilliga skolformerna under som längst två veckor utan att beslutet behöver prövas av huvudmannen. Rektorn ska kunna fatta sådana beslut på samma grunder som huvudmannen och ska få besluta att besluten ska gälla omedelbart. De nya beslutsbefogenheterna ska inte kunna delegeras till någon annan. Rektorn ska informera huvudmannen när rektorn har fattat ett beslut om avstängning. Huvudmannen ska bara vara skyldig att samråda med socialnämnden inför ett beslut om avstängning av en elev i de frivilliga skolformerna om avstängningen omfattar mer än två veckor under ett kalenderhalvår och eleven är under 18 år. Socialnämnden ska informeras om ett beslut om en kortare avstängning i skolformerna om eleven är under 18 år.*

Kommentar: Rimligt att det blir mer lika oaktat om det är obligatorisk eller frivillig skolform.

12.6 Det ska vara tydligt vilka bestämmelser som finns om placering av elever vid skolenheter

Förslag: *För att tydliggöra att skollagens bestämmelser om placering av elever vid skolenheter finns på olika ställen i lagen ska hänvisningar till lagens bestämmelser i 10 och 11 kap. om placering vid en skolenhet i grundskolan och grundsärskolan införas i anslutning till lagens bestämmelser om tillfällig omplacering och tillfällig placering utanför den egna skolenheten i 5 kap. skollagen.*

Kommentar: Bra med förtydligande i skollagen.

Sven Håkansson
Skolchef

